

2. Створення робочих місць і стимулювання місцевого населення до активної зайнятості, а не лише до отримання пасивних доходів у вигляді ренти.
3. Підвищення доступності житла для місцевого населення.
4. Встановлення чітких правил поведінки для туристів і забезпечення їх беззаперечного дотримання.
5. Інформування туристів про особливості менталітету місцевих жителів, традиції і норми поведінки.
6. Збільшення податків у вже охоплених овертуризмом місцях.
7. Обмеження притоку туристів під час пікового сезону та більш рівномірного його розподілу.
8. Введення іменних квот на відвідування визначних пам'яток і обмеження часу на їх огляд.
9. Регулювання потоків туристів і рівномірного їх розподілу впродовж дня на всю інфраструктуру.
10. Періодичного закриття на профілактику найбільш постраждалих від овертуризму об'єктів, перенаправляючи потоки туристів до менш розкритих пам'яток за допомогою реклами.

Саме 21 століття та «інформаційна» епоха стали поштовхом до великих туристичних потоків, це цілком обґрунтоване *бажання бачити, чути, відчувати щось нове*. Але дії для вирішення реально існуючої проблеми овертуризму повинна приймати не тільки влада, а й туристи. Адже цілком можливо під час подорожі обирати житло в спальних районах міста, поводити себе пристойно, відпочивати не в «пик» сезону, споглядати не тільки трендові, а й менш відомі місця. Тільки сумісними зусиллями людство зможе вирішити глобальну проблему, *бо перемога – це малі, поступові, але впевнені кроки*.

Список використаних джерел

1. «Овертуризм» или города, где туристам не рады. URL: <https://www.tourprom.ru/news/39564/> (дата звернення 20.03.2020)
2. Лисицына Е. А. Овертуризм и туризмфобия. URL: <https://kolesogizni.com/puteshestviya/overturizm-i-osoznanniy-turizm> (дата звернення 20.03.2020)
3. Овертуризм - что это такое? URL: <http://paikea.ru/overtourism/> (дата звернення 20.03.2020)
4. Соляник С. Ф. Проблема негативних наслідків сучасного масового туризму та шляхи їх подолання. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/solyanyk.htm (дата звернення 20.03.2020)
5. Туризм в толпе: что такое овертуризм и что с этим делать. URL: <https://piligrim.ua/advice/turizm-v-tolpe-chto-takoe-overturizm-i-chto-s-etim-delat> (дата звернення 20.03.2020)
6. Что такое овертуризм и почему некоторые страны не рады путешественникам? URL: <https://kub.media/news/4140-chto-takoe-overturizm-pochemu-nekotorye/> (дата звернення 20.03.2020)

МІЖНАРОДНИЙ ДІЛОВИЙ ТУРИЗМ

Лобода Д.Р., здобувач вищої освіти
Науковий керівник - к.е.н., доцент Зеленська О.О.
Чернігівський національний технологічний університет (Україна)

У сучасному світі туризм посідає значне місце в житті суспільства. Туризм як форма задоволення людських потреб досить сильно впливає на життя світової спільноти. Розвиток туризму став дуже важливим для зміцнення зв'язків між країнами та дружби між народами. Міжнародний туризм не тільки збільшує валютні

надходження в країну, він забезпечує зайнятість населення, а також допомагає раціонально використовувати ресурси держави.

Частка бізнес-туризму в світі, за оцінками експертів ВТО, становить майже 20%, а 50% доходів авіакомпаній та 60% доходів готелів формуються за рахунок обслуговування туристів саме цієї категорії [1]. За останні роки міжнародний діловий туризм набирає обертів, поступаючись лише хімічній та машинобудівній галузям промисловості. Судячи з прогнозів експертів Всесвітньої туристичної організації, розвиток ділового туризму буде прогресуючим. Таким чином, вивчення міжнародного ділового туризму є досить актуальним у наш час.

Діловий туризм дуже багатогранний. Він містить групові та індивідуальні поїздки, поїздки працівників корпорацій, поїздки на event- заходи, заохочувальні поїздки для співробітників фірми, відвідування різноманітних з'їздів, симпозіумів, форумів, семінарів, конференцій тощо. Всі ці заходи та поїздки звичайно супроводжуються цікавою екскурсійною програмою. Щорічно в світі здійснюється 100 мільйонів ділових поїздок. Їх територіальна організація є нерівномірною.

Слід зазначити, що саме діловий туризм дає можливість інвесторам, партнерам за рахунок співробітництва обмінюватися товаром і таким чином розвивати свій бізнес. Не можна заперечувати того, що ділові поїздки надають свіжі ідеї для розвитку бізнесу.

Виділимо головні особливості і переваги міжнародного ділового туризму:

По-перше, міжнародний діловий туризм коштує дуже дорого, саме тому приносить багато прибутку. Всі, хто здійснює такі поїздки – це менеджери і працівники компаній вищого класу, які користуються лише високоякісними послугами та віддають перевагу 5-ти зірковим готелям. Очевидно, що вони витрачають набагато більше, ніж звичайні туристи.

По-друге, більшість таких ділових поїздок відбуваються не в туристський сезон, коли немає великого ажіотажу серед туристів. Тому на бізнес-туристів завжди чекають, незважаючи на сезон.

По-третє, учасники ділових турів здійснюють поїздки, які майже не пов'язані з негативним впливом на довкілля. В основному ця категорія мандрівників націлена на різноманітні заходи, пов'язані роботою, тому в них не вистачає часу відвідувати пляжі, екскурсії, різноманітні зони для відпочинку.

По-четверте, гості відвідують туристський центр для участі в конференціях чи виставках. Часто буває, що такі заходи відвідують знамениті та поважні люди, думка яких може суттєво вплинути на формування іміджу даного туристського центру. На мою думку, саме з цієї причини місцева влада зацікавлена в тому, аби залучити як можна більше таких серйозних гостей до свого міста або району.

Ще одним важливим наслідком розвитку ділового туризму є те, що він безсумнівно позитивно впливає на економічний сектор держави, насамперед, викликає притік валюти та збільшення кількості нових робочих місць. Окрім того міжнародний діловий туризм сприяє розвитку різних галузей науки, освіти, культури та охорони здоров'я, дозволяє розширювати географію міжнародних контактів, сприяє зміцненню авторитету багатьох країн у планетарному масштабі та їх інтеграції в світовий соціально-економічний простір. Отже, діловий туризм - це значно більше, ніж просто бізнес-поїздки, це - цілий спектр дуже важливих питань.

Як уже зазначалося, діловий туризм охоплює подорожі зі службовими або професійними цілями і включає власне ділові поїздки (відрядження) бізнесменів і підприємців, конгресно-виставковий і інсентив-туризм, проведення подієвих, або івент-заходів.

Конгресно-виставковий туризм є одним із найважливіших сегментів ділового туризму. Під конгресно-виставковим туризмом розуміють влаштування виставок,